

[Stinus.]

ancen som en samarbejdende gruppe stater, der deler de samme idealer; dette er jo da i øvrigt også fastslået i selve den nordatlantiske traktat, i hvilken det hedder, at deltagerne er fast besluttede på at sikre deres fælles frihed, fælles traditioner og kultur hvilende på demokratiets og den personlige friheds grundsætninger og på lov og ret. Hvordan står det til med efterlevelsen af disse høje principper, lever NATO-landenes folk i frihed i demokrati, i samfund baserede på den personlige friheds grundsætninger og på lov og ret? Ikke alle. Og hvordan forholder NATO sig over for de lande, som ikke efterlever de høje principper om frihed og demokrati?

Det var udmærket, at Danmark i form af skriftlige erklæringer til NATO-generalsekretæren og til de enkelte landes NATO-ambassadører gjorde opmærksom på sin holdning til militærkuppet i Grækenland i april 1967, og det var udmærket, at man i erklæringen og senere i danske ministerindlæg i NATO understregede vigtigheden af, at NATOs vilje til at vogte over de demokratiske idealer ikke kan drages i tvivl; men en kendsgerning er det, at de danske synspunkter vedrørende militærkuppet i Grækenland ikke kunne fremføres i NATO-rådet, og at NATOs vilje til at vogte over de demokratiske idealer netop af den grund kan drages i tvivl. På papiret er idealerne forsvar for frihed og demokrati i orden; i praksis kan det komme til at se ud, som om NATO først og fremmest på baggrund af alliancens almindelige accept af situationen i Grækenland er reduceret til bare at være en anti-kommunistisk alliance, og er det nok?

For nogle dage siden meddelte den amerikanske regering, at den har genoptaget sine leverancer af svære våben til Grækenland. Dermed er den våbenboycot mod Grækenland, som blev indført kort efter militærjuntaens magtovertagelse, bragt til ophør. Motiveringen for boycotten var, at man ville lægge tryk på de militære diktatorer for at få dem til at ændre styret i demokratisk retning. Denne ændring er ikke indtruffet til trods for den folkeafstemning, der har været afholdt i Grækenland. Den nye forfatning er trådt i kraft med undtagelse af 12 paragraffer om forsamlings-, tale-, presse- og ytringsfrihed, der først skal føres ud i

livet, når juntaen mener, at tiden er inde. Juntaen bestemmer også, hvornår de første valg skal afholdes. Det demokratiske præg er udeblevet, og når våbenleverancerne fra USA nu er genoptaget i fuldt omfang, sker det efter USAs forklaring af hensyn til de fælles NATO-interesser, den ændrede militære situation i Mellemeuropa og den russiske fremtrængen i det østlige Middelhav.

Det er det radikale venstres opfattelse, at beslutningen i stedet for at styrke de fælles NATO-interesser betyder en alvorlig svækkelse af disse. USAs skridt kan ikke undgå at blive opfattet som en tillidserklæring til militærjuntaen, en tillidserklæring, der oven i købet virker dobbelt stærk, fordi den følger så hurtigt efter folkeafstemningen. Personer med kun et perifert kendskab til de faktiske forhold i Grækenland kan herved let blive bibragt det indtryk, at folkeafstemningen virkelig var et udtryk for den græske befolknings indstilling til militærjuntaen.

USA har i 18 måneder forsøgt at øve en vis pression mod militærstyret. I NATOs navn har man nu opgivet denne politik til skade for NATO. De demokrater og modstandere af styret i øvrigt, som indtil nu har sat deres håb til et NATO, der skulle værne demokratiet, kan herefter blive tvunget til at søge støtte andre steder. På længere sigt kan dette kun betyde en svækkelse af NATO og af det vestlige sikkerhedssystem i det hele taget. Man skal næppe fæste lid til de forlydender, der har været fremme i det svenske Aftonbladet om, at juntaen vil sende 2.000 mand til Vietnam som tak for genoptagelsen af våbenhjælpen, men selv uden en sådan yderligere kompromittering af den amerikanske politik over for juntaen vil jeg gerne understrege nødvendigheden af, at spørgsmålet om våbenhjælp til diktatorlandene inden for NATO nu igen tages op inden for alliancen.

Det er beklageligt, at den amerikanske forsvarsminister, Clark Clifford, i et senatsudvalg kan erklære: de forpligtelser, vi har ifølge Atlantpagten, er langt mere betydningsfulde end spørgsmålet om, hvilken regering de har i Grækenland, og hvad vi mener om den. Vi har nu hørt, at hr. Per Federspiel beklageligvis deler denne opfattelse. Det er imidlertid vort håb og vor tro, at denne opfattelse ikke deles af den danske regering.